

Microfilmació i digitalització de l'Arxiu de la Prelatura de São Felix d'Araguaia

Laura Ureña Bosch

amb la col·laboració de M. Carme Martínez i Mariona Corominas

Introducció

A principis de l'any 2000, la senyora M. Àngels Costa, llavors tècnic d'arxiu del Districte Municipal d'Horta-Guinardó, va manifestar a la Junta Directiva de l'organització no governamental d'Arxivers sense Fronteres (AsF) la importància del fons documental que llavors posseïa el bisbe Pere Casaldàliga vers la història no només de la seva activitat personal, sinó també en relació amb la zona de competència que abraça la Prelatura de Sao Felix do Araguaia. D'acord amb això, i aprofitant que es traslladava, durant uns mesos, a Sao Fèlix, per tal de col·laborar amb el bisbe Pere Casaldàliga, es va decidir fer un estudi de prospecció de fons, per tal d'obtenir una petita valoració d'aquest arxiu. Així, a la seva tornada, es va poder disposar d'aquesta informació (vegeu annex núm. 1), a més d'una carta escrita pel bisbe, on sol·licitava la col·laboració urgent d'AsF per a la salvaguarda del fons documental generat durant quaranta anys. Tot i que el bisbe comprèn la importància dels documents que conserva i preveient, amb la seva propera jubilació, un canvi que modifiqués les línies d'acció, com a professionals de l'arxivística ens va encarregar la tasca de vetllar per la conservació d'aquest patrimoni documental que, atesa la seva rellevància, forma ja part de la història, tant de l'Església com de l'Amèrica Llatina del segle XX. Per això, i atenent l'interès tant professional com personal del bisbe, i tenint en compte la informació tècnica de la nostra col·laboradora, AsF va manifestar oficialment al bisbe la participació i col·laboració per fer-se càrrec, en certa manera, de la previsió d'una futura conservació del seu arxiu. Atès això, AsF va iniciar tota una sèrie d'actuacions, per tal de determinar l'abast del projecte encomanat. És per això, que es van proposar -un cop l'actuació va ser aprovada per la JDI-, una sèrie d'actuacions per tal d'assegurar, tant al bisbe Pere Casaldàliga com a primer involucrat, com a les generacions presents i futures, la correcta conservació d'aquest fons documental, en tant que patrimoni històric per a futurs estudis d'investigació.

La necessitat d'actuar també venia donada per la impressió general del personal que envolta i que conforma l'equip del bisbe de que, un cop desaparegués la figura de Pere Casaldàliga que actuava com a aglutinant i representant d'una sèrie de sectors socials, la nova direcció de la Prelatura podia iniciar una política més concordant amb les línies d'actuació de l'actual Cúria Romana, de caire més conservador, amb la qual cosa es podia produir que gran part de l'equip col·laborador del bisbe abandonés la zona en canviar la direcció.

Per últim, cal deixar constància de la participació d'entitats tant des del vessant econòmic com de suport. Aquestes entitats han estat les següents: L'Ordre dels Agustins, voluntaris que col·laboren amb la Prelatura de Sao Fèlix, el Districte de Sants-Montjuïc i molt, especialment, de l'Agència Catalana de Cooperació de la Generalitat de Catalunya.

Pere Casaldàliga, l'home, el bisbe i el poeta

Pere Casaldàliga va néixer a Balsareny (Barcelona) l'any 1928. Va estudiar als Seminaris de Vic i Cervera, i fou ordenat sacerdot al 1952, en acabar-se el Congrés Eucarístic celebrat a la ciutat de Barcelona. Entre 1952 i 1958 va ser professor en un col·legi de Sabadell, on va crear i dirigir la revista *Eufòria*. Posteriorment, va ser enviat a Barcelona, i l'any 1960 va ser destinat a Guinea Equatorial. Després, va restar un temps a Barbastro i a Madrid però, finalment, va aconseguir que li assignessin l'encàrrec de fundar una missió a la regió del nord de Mato Grosso, al Brasil, on va arribar el 26 de gener de 1968. Després de tres anys recorrent la regió, iniciant la seva tasca evangelitzadora i, al mateix temps, prenent consciència i coneixement de la realitat que, a partir de llavors, esdevingué la seva realitat, fou nomenat bisbe de la Prelatura de São Felix do Araguaia. És en aquest moment quan, aprofitant el seu discurs en l'acte de consagració com a bisbe, denuncia per primera vegada la realitat de la zona, fent un crit a la conscienciació dels "catòlics latifundistes que esclavitzen el poble de la nostra regió" de la necessitat d'una reforma agrària i d'un millor repartiment de la terra.

Tal i com proclama en el seu discurs, havia passat l'hora de les paraules i de les esperes conciliadores i havia arribat l'hora dels fets. D'ençà, va prendre part activa en la defensa dels drets dels més desvalguts i afectats en aquest territori. En aquesta via, fou un dels promotors de la creació, l'any 1972, del Consell Indigenista Missioner (CIMI) i, l'any 1975, de la Comissió Pastoral de la Terra (CPT). Ambdós organismes tenen com un dels seus objectius essencials ajudar als camperols i als indígenes a organitzar-se per a defensar els seus drets.

Amenaçat de mort, l'any 1977 va viure l'assassinat del pare Joan Bosco Penido, que fou abatut d'un tret al seu costat mentre interpellaven per l'alliberament de dues dones empresonades, i a qui Pere

Casaldàliga considera màrtir de la lluita. La dictadura militar va intentar diferents vegades expulsar-lo del país, i la seva Prelatura va ser envaïda en diferents ocasions en operacions militars, per aquesta raó es va negar a abandonar el país fins l'any 1985, any en que va caure el govern il·legítim. És a partir d'aquest moment quan va aprofitar la relativa obertura política per a acceptar la invitació de viatjar a Nicaragua solidaritzant-se amb la vaga de fam que mantenia el religiós Miguel d'Escoto, i on va prendre contacte directe amb la revolta sandinista, fet que l'empeny a assumir, a partir d'aleshores, un compromís llatinoamericà. Després de Nicaragua, va visitar diferents països d'Amèrica Central; especialment important fou la visita que va realitzar a Cuba, on es va entrevistar amb Fidel Castro, amb qui inicia una cordial amistat. Després del seu viatge per Amèrica Central, consolida el seu compromís amb la Teologia de l'Alliberament i amb els pobres d'Amèrica Llatina. Malgrat tot, a partir de llavors s'inicià un període en què van canviar relativament les relacions amb la Cúria Romana i els sectors conservadors de l'església brasilera i de l'Amèrica Central, període que coincideix amb el nomenament de Joan Pau II com a Papa.

És autor de diverses monografies, articles i informes, ell es defineix a si mateix com a poeta, gènere en el qual ha escrit diverses obres que tracten sobre la religió i el compromís d'aquesta amb la lluita en favor dels pobres.

La Prelatura de São Felix do Araguaia

La Prelatura és una diòcesi de l'església catòlica que disposa de menys recursos econòmics i humans, però i com a tal disposa d'un bisbe. Sao Felix, seu de la Prelatura, pertany a la prefectura de Barra do Garças i està situada en el nord de l'estat del Mato Grosso, en el cor del Brasil, ocupant una extensió d'uns 150.000 kms², dins l'anomenat Amazònia legal, i entre els rius Araguaia i Xingu.

Tot i que resulta gairebé impossible donar xifres absolutes quant a la població existent, atesa la gran quantitat de població fluctuant, s'estima un total d'uns 100.000 habitants. La base social de la Prelatura està formada pels anomenats *posseiros*, camperols vinguts del nord del país que, arrel de la política endegada pel govern durant els anys 60 de privatització de terres, perderen els drets dels camps que van treballar durant generacions i es van convertir en ocupants sense drets legals. Igualment, els indígenes constitueixen una petita part de la població: els *Xavante*, caçadors, els *Carajá*, pescadors, artesans del fang, particularment agredits pels contactes amb la civilització, i els *Tapirapé*, camperols, molt comunitaris i d'una delicada hospitalitat. Molt important també és la presència dels anomenats *peões*, treballadors amb o sense contracte de treball, gairebé en règim d'esclavatge per part dels latifun-

distes, portats directament de Goias o del nord-est del país. La resta de la població està formada per les persones que d'una manera o altre treballen a les hisendes latifundistes.

La Prelatura, durant l'execució del projecte, comptava amb 7 sacerdots, tots estrangers i amb el recolzament d'altres congregacions de la zona. És molt important la tasca de diferents religioses, que hores d'ara, actuen com a ministres de l'església, realitzant les tasques pertinents als propis sacerdots: casen, bategen, celebren missa... Igualment, el personal de la Prelatura realitza tasques diverses mitjançant el que s'anomena "Campanyes Missioneres", és a dir, l'equip missioner s'instal·la en una casa del poble i procura compartir la vida del lloc, es dona assistència sanitària, es creen aules d'alfabetització, es debaten temes d'interès i vitals per la població del poble i es preparen els sagraments. Hom podria afirmar que s'ha creat una mena d'infraestructura que recolza les primeres necessitats de la població de la regió, avançant en diferents àmbits, com són la nutrició, la higiene, la sanitat, l'educació i, fins i tot, la convivència i la supervivència dels diferents nuclis indígenes.

Tot i que alguns afirmen que, ara per ara, tot sembla haver-se esvaït, que les lluites i denúncies dels anys 70 s'han apagat, cal insistir en que ni molt menys la situació ha sofert un canvi significatiu, ja que malgrat alguns avenços tant de caràcter social com polític, encara hi ha, segons ells, molta lluita per endavant.

Objectius del projecte i actuacions previstes

La finalitat bàsica del projecte fou reorganitzar el fons documental generat per un bisbe tan emblemàtic –i tant vinculat a Catalunya– com Mn. Pere Casaldàliga, que ha generat un importantíssim fons documental durant els més de 40 anys de la seva dedicació a la prelatura de São Felix do Araguaia. Igualment, l'objectiu principal d'aquesta reorganització era preparar la documentació, realitzar-ne la valoració i adequar-la per a la seva digitalització i per a la seva posterior reproducció en format de microfilm. D'aquesta manera se n'assegurarà la seva conservació com a font d'investigació per a futures generacions, atesa l'especial significació del bisbe Pere Casaldàliga en tant que referent de l'església més compromesa amb els pobres i els marginats.

Per tal de dur a terme el projecte es consideraren necessàries les següents actuacions:

- a) Primera reorganització i estudi aprofundit de la documentació.
- b) Estudi i establiment de línies per tal de determinar la documentació de conservació permanent.
- c) Realització de la classificació i l'inventari de la documentació per tal de restablir, si s'escau, el seu ordre original i facilitar-ne la futura recuperació.

- d) Eliminació elements externs per tal de realitzar la microfilmació-digitalització.
- e) Supervisió de la microfilmació-digitalització.
- f) Elaboració de les eines oportunes per a la correcta conservació de la documentació, tant dels originals com dels microfilms i digitals realitzats, establint pautes d'accés i explotació de la informació.

Calia, però, tenir en compte les premisses següents, establertes pel bisbe Pere Casaldàliga:

- 1) Creació d'una comissió de tria que elabores els criteris de selecció dels documents considerats històrics.
- 2) El bisbe designaria la localització d'aquest fons, on hi seria dipositat després de la signatura d'un document en el qual hi constés l'inventari del fons i les condicions de conservació i preservació a que es compromet l'organisme receptor de la documentació.
- 3) Que aquest fons rebés un tractament de conservació per a que pogués esdevenir històric.
- 4) Es proposà la microfilmació-digitalització del mateix, amb diverses còpies, les quals serien distribuïdes en diferents institucions responsables, sempre sota la decisió del bisbe.

Cronologia del projecte i altres esdeveniments paral·lels

Una vegada establerts els contactes entre la Prelatura, l'equip de São Felix do Araguaia i asF s'inicià una relació que culminà l'any 2006 amb tot un seguit de canvis, esdeveniments imprevistos i alteracions vàries en relació als períodes establerts des de l'inici.

El cronograma final d'actuacions fou el següent:

ANY	Treballs tècnics	Altres esdeveniments
2001	• Avaluació del Qüestionari de Prospecció i redacció del projecte per a l'obtenció de subvencions.	
2002	• Inici de les tasques de digitalització per part del personal de la Prelatura amb l'assessorament remot dels tècnics d'Asf.	

ANY	Treballs tècnics	Altres esdeveniments
2003	<ul style="list-style-type: none"> • Sistematització de les eines de gestió de l'arxiu arrel de la visita de dos cooperant voluntaris d'AsF i establiment de pautes per a la digitalització. • Elaboració de la base de dades. • Contractació de personal per a la digitalització i inici de les tasques de manera sistemàtica. 	<ul style="list-style-type: none"> • AsF ret homenatge a Irene Franceschini, responsable de l'arxiu durant més de 40 anys • Pere Casaldàliga, en complir 75 anys, presenta la seva renúncia obligada com a Bisbe.
2004	<ul style="list-style-type: none"> • Obtenció de la subvenció per a la realització de la microfilmació per part de l'Agència Catalana de Cooperació de la Generalitat de Catalunya. • Finalització del procés de digitalització de la documentació generada fins a l'any 2002. 	<ul style="list-style-type: none"> • El Vaticà exigeix a Pere Casaldàliga que abandoni la diòcesi abans que arribi el seu substitut.
2005	<ul style="list-style-type: none"> • Revisió de l'arxiu digitalitzat i realització del procés de microfilmació. • Establiment, conjuntament amb Pere Casaldàliga i Leonardo Ulrich, de les pautes per a la donació dels diferents exemplars. • Trasllat i entrega dels exemplars microfilmats i en DVD a la Prelatura per a la seva custòdia i donació a les entitats brasileres establertes 	<ul style="list-style-type: none"> • Designació de Leonardo Ulrich com a nou bisbe de São Felix do Araguaia. • Mort de Joan Pau II i designació del cardenal Ratzinger com a Papa
2006	<ul style="list-style-type: none"> • Acte de donació d'un exemplar en DVD i en microfilm de l'arxiu de la Prelatura de São Felix do Araguaia i de Pere Casaldàliga a l'Arxiu Nacional de Catalunya. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pere Casaldàliga esdevé el primer català en rebre el <i>Premi Internacional de Catalunya</i>.

L'arxiu

El fons documental aplega al voltant de 30 ml, però el seu contingut supera amb escreix el què es considera pròpiament un arxiu, és a dir, la seva composició forma part dels tres tipus de patrimoni documental diferenciats jurídicament i tècnicament: biblioteca, centre de documentació i arxiu.

Tenint en compte tot el que hem explicat fins ara, podem establir, mínimament el tipus de fons que podem trobar en l'arxiu del bisbe i del bisbat. En aquest aspecte, cal tenir clar que podem parlar, a més, de tres fons diferenciats:

1. La documentació eclesiàstica institucional.
2. La documentació generada pel treball pastoral, especialment a partir dels equips de treball de la Prelatura, en 14 municipis i 5 poblats indígenes.
3. La documentació generada per les vinculacions o iniciatives personals del bisbe.

Ubicat en un edifici de nova construcció, l'arxiu ocupa uns 30 ml., instal·lats en armaris, proveïts d'índex que indiquen la documentació que hi contenen. Formada en la seva major part per documents de tipus textual, s'hi conserven també uns 10.000 documents gràfics (diapositives i fotografies), testimoni de més de 30 anys de servei de la Prelatura. Tot i que les condicions ambientals, d'estructura i de conservació no es consideren òptimes, no s'ha donat cap deteriorament de la documentació per causes naturals, ans al contrari, la pèrdua de documentació ha estat resultat d'espoliacions i robatoris. Actualment l'arxiu és obert al públic i utilitzat tant per part de l'equip de la Prelatura com per investigadors arribats de l'estranger; un dels punts a tenir en compte és assegurar-ne la futura accessibilitat.

En relació amb els instruments de descripció s'han realitzat de forma senzilla però pràctica. Cal tenir en compte que les persones que s'han fet càrrec d'aquest arxiu no han pogut gaudir d'una formació professional en arxivística. No obstant, cal destacar que aquests instruments, tot i la seva senzillesa permeten la recuperació dels documents. En el futur i a partir de les institucions receptores de la documentació, seria interessant realitzar instruments de descripció a partir de les normes internacionals establertes pel Consell Internacional d'Arxius, a través de la Norma ISAD(G) i ISAAR(CPF).

Dades quantitatives

En el cas del fons documental de la Prelatura el volum aproximat de cada tipus de patrimoni documental és el següent:

Biblioteca: formada per 1,82 ml.

Centre de Documentació: format per 3,38 ml. (secció R).

Arxiu: format per 18ml.

La distribució del volum atenent el quadre de classificació és la següent:

Secció	Caixes grans	Caixes mitjanes	Caixes petites	Total caixes grans	Total ml.
A	8	103	9	45	5,85
B	22	7	1	25	3,25
C	24	6	1	26	3,38
CA	14	5	-	15	1,95
D	21	5	1	23	2,99
L	5	27	-	14	1,82
M	2	-	-	2	0,26
R	24	8	-	26	3,38
TE	3	1	-	3	0,39
TI	-	-	-	-	-
Totals	123	162	12	179	23,19

Qüestions tècniques

Es va procedir a la sistematització del quadre d'organització de fons i de classificació de tot el fons documental incloent-hi els llibres i els títols, premis i regals (vegeu annex 2). És clar que el quadre de classificació no hauria d'incorporar els documents referents a la biblioteca, les tesis doctorals i els regals, entre d'altres, però es va considerar adient contemplar-los en el quadre de classificació, per tal de tenir constància de la seva existència. No obstant això, es tingueren en compte les qüestions següents:

Signatura topogràfica: manteniment del sistema originari establert, per la qual cosa és important no modificar-ho, atès que serveix per localitzar la caixa, l'expedient i el document a consultar.

Dates extremes: És habitual que els quadres d'organització de fons incorporin les dates extremes de la documentació. En alguns casos s'ha hagut de procedir a incorporar dates extremes aproximades, per la qual cosa i seguint la tècnica arxivística s'identificaren amb claudàtors.

Quadre de classificació: El quadre elaborat esdevingué una barreja entre quadre d'organització de fons, quadre de classificació i inventari de la documentació, quan aquests tres aspectes en la tècnica arxi-

vística sempre resten diferenciats. La raó de la seva elaboració fou més una qüestió jurídica que no pas tècnica, atès que l'objectiu era deixar constància del contingut amb la màxima informació possible. No obstant això, es procedí a la identificació de les seccions i subseccions, d'acord amb la ciència arxivística. S'incorporà també una columna de digitalització que informava si l'expedient o conjunt de documents estaven o no digitalitzats. Tenint en compte que no calia digitalitzar tots els documents, per exemple les seccions L, TE i TI es va creure recomanable informar a les institucions que rebessin una còpia de l'arxiu del què està digitalitzat i el que no.

Base de dades/Catàleg: Paral·lelament a la digitalització, es procedí a l'elaboració d'una base de dades en la qual es descriu document per document, esdevenint d'aquesta manera el catàleg informatitzat de la documentació, que permet recuperar informàticament i de forma ràpida la informació descriptiva de cadascun dels documents, i localitzar-los físicament en l'arxiu. Es tracta de la darrera fase en el tractament de la documentació, i tot i que en un principi s'elaborava al mateix temps que es procedia a la digitalització, es recomanà finalment complimentar-la amb posterioritat i no necessàriament en el lloc d'origen. En relació amb la informació que consta en el catàleg (base de dades) és la següent:

- *Codi del document*, que inclou les codificacions de Secció, Sub-secció, carpeta (expedient) i document.
- *Descripció del document* o títol assignat.
- *Número de imatges* de que consta el document, que no necessàriament correspon a la totalitat de pàgines que consta un document.
- *Signatura topogràfica* o número de caixa.

El resultat final fou la digitalització d'un total de **208.268** imatges, que suposa la totalitat de l'arxiu de la Prelatura. S'inclogué també tota la documentació gràfica i sonora, com ara fotografies i diapositives realitzades al llarg dels més de 35 anys que Pere Casaldàliga ha estat al front de la Prelatura, i els enregistraments de discursos, xerrades i altres intervencions del Bisbe.

Fons documental del Bisbe Casaldàliga. El Quadre de Classificació

L'arxiu està format per 7 seccions:

- A. Documents de la Prelatura i comunitats que la componen.
Formada per 45 sèries
 - Documents referents als *regionals*, comunitats que componen la Prelatura i poblats indígenes.

- Actes de les reunions dels Consells generals, regionals i locals i l'Assemblea anual.
- Informació referent a les diferents pastorals com CPT (Comisión Pastoral de la Tierra), CIMI (Consejo Indigenista Misionero), etc.
- Temes molt específics com el P. Francisco Jentel, o el P. João Bosco, el P. Josimo, considerats màrtirs de la caminada de la regió.

B. Institucions relacionades amb la Prelatura. Formada per 19 sèries

- Vaticà i Nunciatura, temes relacionats amb indis, negres, conflicte sobre la terra, dona marginada, sindicats, etc.
- CPT i CIMI nacionals.

C. Correspondència (rebuda i enviada pel Bisbe i el personal de la Prelatura). No té subdivisions, és única i ordenada cronològicament.

CA. Correspondència amb Centre-Amèrica i Carib. Seria una subsecció de l'anterior, està a part, i igualment ordenada cronològicament

M. Mapes i plànols (secció gràfica):

- Mapes en la major part oficials, n'hi ha altres de propis on es defineixen els límits de la Prelatura i les seves divisions, amb la seva evolució.
- Plànols d'edificis i esglésies que s'han construït.

P. Publicacions (del Bisbe, com a autor, prologuista o coautor). Té tres subdivisions

0. Publicacions i llibres escrits pel Bisbe i ell amb altres autors
1. Llibres de l'Equip Pastoral
2. Llibres d'altres autors sobre el Bisbe

R. Retalls de premsa. Està subdividida en 19 apartats, temàtics

- Destaquen els temes indígenes, els conflictes sobre la Terra i la formació de la regió, amb els seus conflictes; l'amazònia, drets humans, política, ecologia, i opinions sobre la Prelatura i el Bisbe.

Quant a la relació de les seccions amb els diferents fons establerts seria:

- SUBFONS: Documentació eclesiàstica
Secció A
- SUBFONS: Documentació pastoral
Secció B
- SUBFONS: Documentació personal
Seccions C-CA-M-P-R

Pel que fa a la codificació, és la següent:

Secció	Sèrie	Carpeta	Nº Doc	Codi	Docs carp.	Descripció	Topog.	Pàg. doc.
A	01					Fundação, Sagração, Igreja São Félix do Araguaia		
A	01	1		A.1.1.1	1 a 5	Fundação, Sagração, Igreja São Félix do Araguaia	A.1	1
A	01	1	1			Tradução Bula e Ereção da Prelazia São Félix	A.1	1
A	01	1	2			Tradução Popular	A.1	1
A	01	1	3			Nomeação de D.Camilo Faresin para a cerimônia		
						de ereção da Prelazia	A.1	1
A	01	1	4			Telegrama anunciando a designação do Pedro		
						para bispo de São Félix	A.1	1
A	01	1	5			Telegrama anunciando a designação do Pedro		
						para bispo titular de Altava e prelado de São Félix	A.1	1
A	01	2		A.1.2.1	1 a 3	Sacra Congregatio Pro Episcopis	A.1	1
A	01	2	1			Administrationis Apostolicae - Decretum	A.1	1
A	01	2	2			Cópia em portugues	A.1	1
A	01	2	3			Formula Facultatum Decennialium	A.1	1
B	02	14		B.2.2.14	1 a 17	CNBB 1990	B.2.2	
B	02	14	1			Sobre a Lei Orgânica Municipal	B.2.2	1
B	02	14	2			Mensagem Fraternal à XXVIII Assembléia da CNBB	B.2.2	2
B	02	14	3			Status Jurídico da Igreja Católica diante		
						do Estado Brasileiro	B.2.2	1
B	02	14	4			Modificações no episcopado brasileiro	B.2.2	3
B	02	14	5			Relatório econômico financeiro da CNBB	B.2.2	14
B	02	14	6			Subsídios p/ reflexao Sociológica e Pastoral	B.2.2	3

S'utilitza la mateixa codificació per al topogràfic, coincidint la secció amb l'armari i incloent-hi el numero de capsas en el codi, en la major part dels casos. En la taula seria la penúltima columna, per exemple B.2.2 en aquesta columna significa que és la capsas numero 2 de la sèrie 2 de la secció B.

La digitalització

Tot i que l'arxiu resta obert, per tal d'optimitzar al màxim els recursos i no haver d'estar contínuament obrint i tancant carpetes i afegint imatges, s'establí com a data final de tancament per a la digitalització els documents generats fins a 2002, amb el criteri que la digitalització sistemàtica s'inicià el gener de 2003.

Una vegada sistematitzades les eines bàsiques és procedí a la digitalització dels documents mitjançant l'escanejat pàgina per pàgina.

Per tal de poder recuperar les imatges i la informació que contenien es va determinar que l'arxivament dels documents en suport electrònic

reflectiria exactament els codis topogràfic i de classificació. Així, s'establiren diferents nivells amb carpetes:

■ secció/capsa	■ A.01
■ carpeta /sèrie	■ A.01.13
• Imatges	• A.01.13.05.P1.6.jpg
	A.01.13.05.P2.6.jpg

El codi de la imatge inclou el numero de document i l'indicatiu de la pàgina corresponent en el total de pàgines del document: *P2.6* significa que es tracta de la segona pàgina d'un document de 6.

D'aquesta manera, i atès que en determinats moments es disposava de diferents terminals de treball i es podien escanejar diversos documents a l'hora, cada persona podia iniciar i tancar l'escanejat d'una capsa. Igualment, tenint en compte que la base de dades reflectia exactament la codificació de les imatges es disposava d'una eina fonamental tant per a localitzar els documents originals com les còpies digitalitzades, facilitant les tasques de revisió.

Periòdicament es procedia a revisions de les imatges, tant pel que feia a la seva qualitat i la correcta digitalització com la seqüència i codificació dins el conjunt d'imatges.

S'establiren també unes pautes i criteris per a la digitalització o no dels diferents documents (annex núm. 3 i 4), en les quals es determinava la necessitat de digitalitzar retalls de premsa o capçaleres de diaris, entre d'altres coses, i la possibilitat de realitzar fotografies digitals dels documents de gran format (com fou el cas de la secció M), integrant-los amb la seva respectiva codificació en l'arxiu digital.

Quant a les qüestions tècniques, cal dir que al llarg del temps que es perllongà el projecte alguns aspectes es pogueren resoldre per la pròpia evolució tecnològica, i altres aspectes s'hagueren d'anar solucionant amb els mitjans disponibles i molt bona voluntat. En aquest sentit, la qüestió més important que es plantejava a mesura que passava el temps i que el volum d'imatges creixia, era l'emmagatzematge i el posterior trasllat de l'arxiu digitalitzat a Madrid, on calia fer la microfilmació.

Com dèiem, els ràpids avenços de la tecnologia foren com "pa beneït" amb l'aparició i desenvolupament dels discs durs externs i tota la gamma d'equipament d'emmagatzematge extern, que s'utilitzà com a eina de transport permetent la "mobilitat" dels documents digitals i com a magatzem de còpies de seguretat.

No cal dir que, en aquest curt període de temps, també es desenvoluparen altres sistemes que ràpidament s'adaptaren a les necessitats del projecte: digitalització de diapositives i d'enregistraments sonors i audio-visuals, entre d'altres.

La microfilmació

Una vegada finalitzada la digitalització de les seccions A, B, C, CA i M s'inicià el procés de microfilmació a partir dels exemplars digitals. Això suposà tot un seguit de passes que s'encarregaren a l'empresa Tecnodoc, amb seu a Madrid:

- a) Revisió de les imatges, una per una, verificant la correcta digitalització quant a enquadrament, rotació i contrastos. En aquest punt, la revisió es dugué a terme en ambdós sentits, tenint en compte que quan es localitzava una imatge a repetir calia comunicar-ho a Brasil, repetir la imatge i enviar-la a Madrid, amb tots els inconvenients i demores que això suposà.
- b) Microfilmats de les imatges en rotlles de 16mm i realització de còpies.
- c) Indexació de les imatges a partir de la base de dades i del Quadre de Classificació.
- d) Traspàs de l'arxiu digital en DVD i elaboració de còpies.

El resultat final fou un total de *35 rotlles de microfilms*, dels quals es realitzaren dues còpies i *20 DVD* amb 6 còpies de cadascun.

Finalització del Projecte i procés de donació

Malgrat els cronogrames i les previsions en la finalització del projecte, la major part de les tasques tingueren cert retard, per causes ben variades i sovint no relacionades amb el projecte.

Fou el cas de determinats moments de tensió entre la Prelatura de Sao Felix i el Vaticà, en el moment en que Pere Casaldàliga va haver de presentar la seva renúncia com a bisbe i el Vaticà va exigir que abandonés la seva seu de forma immediata. Diversos moviments socials, lligats d'una manera o altra al bisbe i a la tasca que aquest havia realitzat durant els seus 40 anys com a bisbe, mobilitzaren forces per evitar aquesta expulsió soterrada. Evidentment, durant tot aquest procés les tasques s'aturaren.

Més endavant, els problemes vingueren en els trasllats de l'arxiu digitalitzat cap a Madrid, on s'havien de realitzar els microfilms, i el trasllat dels microfilms i els DVD's cap a la Prelatura, per tal que l'equip de Pere Casaldàliga i ell mateix formalitzessin els processos de donació que era, sens dubte, el punt culminant que havia de donar per acabat tot el procés.

Ja des dels inicis, fins i tot abans d'iniciar la digitalització, Pere Casaldàliga havia posat de manifest el desig de fer donació d'un exemplar de la còpia de l'arxiu a alguna entitat catalana, si bé va ser a sug-

gerència d'Arxivers sense Fronteres que es decidí fer la donació a l'Arxiu Nacional de Catalunya, atés que és l'entitat que millor responia a les necessitats i expectatives del Bisbe.

Una vegada concloses les tasques de revisió i conversió de les imatges a microfilm, es preparà un acte de donació que tingué lloc el mes d'octubre de 2006 i que comptà amb la presència de l'actual bisbe de Sao Felix do Araguaia, Leonardo Ulrich, representants de l'equip de Pere Casaldàliga, d'Arxivers sense Fronteres, el llavors conseller de Cultura Ferran Mascarell i el Subdirector d'Arxius de la Generalitat, Ramon Alberch.

Situació actual

Malgrat que el projecte tancà la digitalització en data de 2003, procedint a marcar un abans i un després en l'arxiu, actualment es procedeix a digitalitzar tots els documents a mesura que arriben o es generen, de manera que l'arxiu actual està totalment digitalitzat i identificat. En aquest sentit podríem dir que es tracta d'un arxiu pioner, i més si tenim en compte l'àrea geogràfica on es troba ubicat.

En tot el procés del projecte es dugué a terme, també, la creació d'una fundació que havia d'arreglar i conservar l'arxiu de Pere Casaldàliga, com a figura externa al Vaticà i com a figura jurídica amb suficient entitat per a reclamar qualsevol actuació no permesa en la documentació. Molt important fou, en tot moment, la figura del nou bisbe qui, des del primer moment va ser part integrant del projecte i en va estar totalment d'acord.

Pere Casaldàliga segueix residint hores d'ara a la que fou la seu de la seva Prelatura, i segueix realitzant funcions de bisbe emèrit, malgrat el seu estat de salut, cada vegada més deteriorat, continua fent visites pastorals, misses i totes aquelles activitats que el mantenen al costat del poble i del pobre, que és per a qui sempre ha treballat.

Agraïments

Voldríem agrair, des d'aquí, la participació de totes aquelles persones que d'una manera o altra col·laboraren en el projecte, especialment a l'equip de Pere Casaldàliga, i sobretot a Irene Franceschini, la persona que des de 1968 ha estat al costa del bisbe i ha tingut cura, dia rera dia, del seu arxiu i de tots i cadascun dels documents.

A ella devem l'organització de l'arxiu i el control dels documents, els índexs i els registres i la conservació impecable de la documentació. Sense el seu treball i el seu esforç aquest projecte no hagués estat possible.

També cal agrair la participació del germans agustins de El Escorial, que a més de participar activament en alguns moments, col·laboraren econòmicament en molts casos, i especialment al principi quan la cerca de subvencions que financessin les despeses era gairebé una tasca impossible.

I finalment la col·laboració de la Secretaria de Relacions Exteriors de la Generalitat de Catalunya, qui finalment atorgà la subvenció que va permetre la microfilmació i la culminació del projecte.

Bibliografia

CABESTRERO, Teófilo. *Diálogos en Mato Grosso con Pedro Casaldàliga*. Salamanca: Sígueme, 1978

ESCRIBANO, Francesc. *Descalç sobre la terra vermella: vida del bisbe Pere Casaldàliga*. Barcelona: Edicions 62, 1999.

Una vida enmig del poble. Edicions 62, Barcelona: Edicions 62, 2007 (recull els diaris de Pere Casaldàliga per primer cop en català)

Pedro Casaldàliga. Las causas que dan sentido a su vida. Retrato de una personalidad. Madrid: Nueva Utopía, 2008.

Recursos electrònics

Pàgina oficial de la Prelatura de Sao Felix:

<http://www.prelaziasaofelixdoaraguaia.org.br/>

Associació Araguaia:

http://www.pangea.org/araguaia/index.php?option=com_frontpage&Itemid=1

Servicios Koinonia. Elaboren l'Agenda Latinoamericana i són difusors principals de la Teologia de l'Alliberament:

<http://servicioskoinonia.org/Casaldaliga/>

Annex núm. 3

Metodología e instrucciones de la digitalización

1. Seguir una digitalización sistemática, es decir, empezar una sección y no abandonarla hasta su finalización. El mismo procedimiento con cada caja de una sección determinada. Es importante no dejar una caja a medio digitalizar y empezar otra.
2. Los índices de cada expediente se deben digitalizar una vez escaneados los documentos que lo integran, indicando durante el proceso de digitalización el total de hojas escaneadas de cada documento.
3. Una vez finalizada una caja hay que comprobar que la información consignada en el *plano de classificaçao* sea la correcta, es decir, comprobar si el total de expedientes que se incluyen en el *plano de classificaçao* corresponde a los expedientes digitalizados.
4. La mayor parte de los documentos son del mismo tamaño que la pantalla del escáner, o bien su contenido se recoge íntegramente a pesar de su tamaño. En estos casos, no es necesario hacer una visualización del documento, se pasa directamente a *salvar como*.
5. Cuando se recorte una imagen o se trabaje con otros elementos para mejorar su digitalización hay que volver a visualizar el siguiente documentos, ya que mantiene los datos trabajados en memoria y podría recortar el nuevo documento o bien oscurecerlo, etc.
6. El orden de importancia de las secciones es la siguiente: A, B, C, CA, D, M, R, y TI
7. Las secciones L y TE no se digitalizan. Para la L se ha elaborado una base de datos y una hoja de instrucciones en relación con su funcionamiento. En relación con la sección TE es suficiente lo que consta en el *Plano de classificaçao*.
8. Cuando un documento no se digitaliza, hay que indicar en el índice NO. Puede ser por dos motivos. El primero, porque el documento carece de interés. El segundo motivo puede darse porque el documento está duplicado. En este último caso es conveniente señalarlo de la siguiente forma: NO=núm. Documento.
9. Cuando un documento consta en el índice y no consta físicamente en su expediente, hay que anotar en el índice "falta".

Annex núm. 1

Qüestionari de prospecció d'arxius i fons documentals

(Transcripció del contingut del qüestionari manuscrit que es conserva a l'Arxiu d'AsF)

1. Dades bàsiques

1.1 Data inici de l'enquesta

23 març 2000

1.2 País

Brasil

1.3 Ciutat

Sao Felix do Araguaia

1.4 Nom de la persona que fa l'enquesta

Angels Costa Juncà

1.5 Arxiu o centre de documentació al qual es refereix l'enquesta

Arxiu de la Prelatura de Sao Felix

1.6 Organisme o entitat o persona que ha generat l'arxiu o la col·lecció

Bisbat de Sao Felix do Araguaia

1.7 Funcions de l'organisme generador de la documentació. Breu història i descripció dels fons

Evangelitzar el poble i atendre les seves necessitats socials.

En funció de l'activitat generada per l'equip a nivell social i evangèlic i de la interrelació amb d'altres equips i estaments vinculats al desenvolupament d'aquesta part de l'Amazònia.

Com una església particular dins de l'església catòlica i en una perspectiva d'evangelització total, l'objectiu definit pel Bisbe és: "Ao anuncio i celebraçao do fe, a formaçao de comunidades cristans, corresponsameis, i a conscientizaçao, participaçao i organizaçao de povo nos varios esferas da vida cultural, social i economica".

1.8 Propietat dels fons

Encara que es tracti d'un fons eclesiàstic, s'ha de fer constar que la propietat de la documentació està dividida en tres:

1. La documentació exlesiàstica institucional
2. La documentació generada pel treball pastoral sobretot a partir dels equips de treball de la prelatura (14 municipis i 5 "aldeas" indígenes)
3. La documentació generada per les vinculacions o iniciatives individuals o personals del Bisbe Pere Casaldàliga.

1.9 Propietat de la Instal·lació d'arxiu

Prelatura de Sao Felix

1.10 Dades climàtiques del lloc on hi ha l'arxiu

Clima	Sub-equatorial
Temperatura	25° - 40°
Humitat	Molt variable

2. Dades dels dipòsits

2.1 Metres quadrats de dipòsits

30 m²

2.2 Condicions dels dipòsits:

Local de nova planta	☒
Local adaptat	☐
Temperatura dels dipòsits	<input type="text" value="35° - 40°"/>
Humitat dels dipòsits	<input type="text" value="No mesurada"/>
Ventilació dels dipòsits	☐ Natural, finestres i portes

2.3 Mesures correctores d'excessos climàtics

Calefacció	☐
Aire condicionat	☐
Humidificadors	☐
Deshumidificadors	☐

2.4 Condicions d'accés als dipòsits

- Directe
- Indirecte
- Accés fàcil

2.5 Mesures de seguretat:

- Portes i finestres antirobatori
- Alarma antirobatori
- Detector d'incendis
- Portes talla-focs
- Extintors
- Sortides d'evacuació / emergència
- Dependències veïnes perilloses

3. Fons documental**3.1 Metres lineals de documentació**

80ml

3.2 Dates extremes dels fons:

1967-2002

3.3 Ubicació:

- Dins l'edifici del mateix òrgan gestor
- Fora de l'edifici on hi ha l'òrgan gestor

3.4 Col·locació de la documentació:

Armaris	☒	Metres lineals:	44,5
Prestatgeries	☐	Metres lineals:	
Carpets penjants	☒	Metres lineals:	36
Arxivadors metàl·lics / fusta	☒	Metres lineals:	

Altres: Videoteca, discoteca, arxiu fotogràfic (estan fora del recinte) en arxivadors metàl·lics

3.5 Integritat dels fons:

- Fons conservats íntegrament
- Fons dels quals se'n ha perdut part

Causes de la pèrdua:
 - repressió de la dictadura
 - robatori
 - préstecs no retornats

Fons sotmesos a processos discriminats de tria i avaluació
 Fons que pateixen processos de reciclatge o reutilització:

Objecte dels reciclatges o reutilitzacions:
 Fons de referència per treballar projectes nous

Existència de Criteris d'eliminació de la documentació:

Especifiqueu quins:
 Factures, extractes bancaris, duplicats de documents no valorats històricament

4. Organització de l'Arxiu

4.1 Sistema de classificació:

Orgànic
 Funcional
 Cap
 Altres Especifiqueu quin: _____

4.2 Sistema d'ordenació

Alfabètic
 Cronològic
 Numèric
 Geogràfic
 Cap

4.3 Instruments de descripció:

Guia
 Índex
 Inventari
 Catàleg
 Fitxes
 Cap

4.4 Suport de la documentació:

Paper

metres lineals:

80ml

Microfitxes / microfilms

unitats/bobines: 59- documentació
eclesiàstica externa

Magnètic

unitats:

774

Òptic

unitats: 7963 diapositives
2400 fotos**5. Equipaments i maquinari:**Sala de consulta Sala de classificació Sales de suports especials Fotocopiadora Lector de microfilms Aparells Informàtics Model 286 Model 386 Model 486 Model Pentium Biblioteca auxiliar Hemeroteca auxiliar **6. Ocupació dels dipòsits**

80% Indicar el tant per cent d'ocupació de les prestatgeries

90% Indicar el tant per cent d'ocupació del dipòsits

7. Personal

7.1 Tipus de personal	Nombre
Director	1 col·laborador
Personal tècnic	
Personal auxiliar	
Personal subaltern	
Personal voluntari	
Sense personal	

7.2 Servei al públic: Consulta

- Obert al públic regularment
- Obert al públic prèvia petició
- Tancat al públic
- Només obert a la Administració o titular

7.3 Pressupost de l'arxiu

No disposa de pressupost específic

8. Elements que fan perillar la integritat o conservació de la documentació

8.1 Estat de conservació dels fons:

- Alteracions biòtiques
- Alteracions mecàniques
- Alteracions químiques

Breu explicació de l'estat de conservació:

L'estat de conservació és òptim, no s'ha trobat documentació deteriorada, la gran majoria del suport paper.

Es troben alguns desperfectes (de poca importància) en els altres suports

9. Motius interns o externs que facin aconsellable la intervenció

Breu explicació dels motius:

Protegir l'arxiu de possibles deterioritzacions, expoliacions o desinterès per raons polítiques, o per diferents línies d'intervenció futura, ja que es preveu per d'aquí dos anys hi hagi un nou canvi en els responsables de la prelatua

10. Observacions finals

La Prelatura valora molt la col·laboració amb Arxivers sense Fronteres, i proposa com a sistema de treball:

a) Crear una comissió de tria que elabori els criteris de selecció dels documents que s'han de considerar històrics

b) El Bisbe designarà la localització d'aquest fons, i que serà deixat després de la firma d'un document on hi consti l'inventari del fons i les condicions de conservació i preservació que es compromet l'organisme receptor

c) Que aquest fons rebi un tractament de conservació perquè pugui esdevenir històric

d) Es proposa la microfilmació del mateix, amb diverses còpies, les quals seran distribuïdes en diferents institucions responsables.

DATA FINAL DE L'ENQUESTA

24 març 2000

Annex núm. 4

Críteris utilitzats en la digitalització

1. Les publicacions, impresos i formularis en blanc que es puguin recuperar en els arxius de les institucions que els han generat, només cal digitalitzar la portada, els crèdits i l'índex. Es cas de dubte es recomana la digitalització sencera.
2. Les publicacions que siguin difícils d'aconseguir, com poden ser les de caràcter local, o altres que han estat prohibides, és millor digitalitzar-les.
3. Les cartes, notes o similars adjuntant documents o comunicant canvis d'adreces o telèfons i sense cap contingut de temes, no cal digitalitzar-les.
4. Al digitalitzar l'índex és millor ressenyar-lo per tal de facilitar la localització en el moment de la microfilmació. Per exemple: B11.1.8-Índice
5. Els índexs compartits en el mateix full és millor digitalitzar-los de forma separada, i si cal, doblgant el full, però manetnint-lo en el seu lloc físic original.
6. Els estudis, projectes o similars que han estat elaborats per altres institucions no és necessari digitalitzar-los, atès que es poden consultar en els seus respectius arxius. No obstant això, cal assegurar-se que aquestes institucions són entitats consolidades, ja siguin privades o públiques. En aquests casos, es procedirà de la mateixa manera que les publicacions, digitalitzant la portada, els crèdits i els índexs. En cas de dubte es recomana la digitalització sencera.
7. Els retalls de premsa i tenint en compte que la major part d'ells no poden ser digitalitzats a causa del seu format, cal digitalitzar la referència on ha estat publicat i el titular de la notícia. No obstant això i tenint en compte, per una banda, que aplega tota una secció identificada amb la lletra R i, per altra, que és una informació que es pot recuperar en diversos llocs del país –les hemeroteques sempre ho han conservat– es recomana procedir a la seva digitalització un cop finalitzades les lletres A,B,C i CA, i D –en aquest ordre– les quals són les més importants en el conjunt de l'Arxiu.
8. En relació amb la secció L, es recomana procedir a l'elaboració de la fitxa bibliogràfica, sense necessitat de digitalitzar els exemplars, llevat d'aquells escrits que no hagin estat editats.
9. La secció relativa a la TI i que el seu contingut correspon a premis, títols, regals, etc. Es recomana procedir a una fotografia digital de l'objecte i a la digitalització dels documents annexos.
10. Quan un document de qualsevol secció és de gran format es recomana procedir a la realització d'una fotografia digital.
11. Les fotografies digitals s'incorporen com un document qualsevol, a la seva carpeta informàtica i amb el seu codi corresponent.

Annex núm. 2

Plano de organização de fundos e de classificação de documentação do arquivo do Bispo Pere Casaldàliga, da Prelazia de São Félix do Araguaia [1968 à 2002]

INDICE DE SEÇÕES

- A – PRELAZIA DE SÃO FÉLIX DO ARAGUAIA
- B – DOCUMENTOS RELACIONADOS À PRELAZIA DE SÃO FÉLIX DO ARAGUAIA
- C – CARTAS PARTICULARES
- CA – AMÉRICA CENTRAL
- D – DOCUMENTAÇÃO E TEMAS DE INTERESSE
- L – LIVROS E ESCRITOS
- M – MAPAS
- R – RECORTES E PUBLICAÇÕES
- TE – TESES
- TI – TÍTULOS

RELAÇÃO DAS SUBSEÇÕES DE CADA SEÇÃO

- A – PRELAZIA DE SÃO FÉLIX DO ARAGUAIA
 - A.01 FUNDAÇÃO E SAGRAÇÃO
 - A.02 PRONUNCIAMENTOS DE PEDRO
 - A.03 SOLIDARIEDADE – EXPULSÃO
 - A.04 PESQUISAS E RELATÓRIOS
 - A.05 ASSEMBLÉIA DO POVO
 - A.06 LINHAS E ATAS
 - A.07 XAVANTE = SUIAMISSU
 - A.08 REPRESSÃO POLÍTICA E ARBITRARIEDADE POLICIAL
 - A.09 Pe. FRANCISCO JENTEL
 - A.10 Pe. JOÃO BOSCO
 - A.11 ENSATOS POPULARES
 - A.12 CENTRO DE ESTUDOS-DOCUMENTAÇÃO
 - A.13 SÃO FÉLIX
 - A.14 SANTA TEREZINHA
 - A.15 TAPIRAPÉ: ÍNDIOS, IRMAZINHAS, PROFESSORES
 - A.16 ALVORADA
 - A.17 PORTO ALEGRE DO NORTE E CONFRESA
 - A.18 CANABRAVA
 - A.19 RIBEIRÃO BONITO E CASCALHEIRA

- A.20 PONTINÓPOLIS
- A.21 SERRA NOVA E BOM JESUS
- A.22 NOVO SANTO ANTÔNIO
- A.23 SÃO JOÃO DO JANAÉ
- A.24 ACUSAÇÕES E DENÚNCIAS
- A.25 10 ANOS DE CAMINHADA DA PRELAZIA
- A.26 EQUIPE CENTRAL / EQUIPE REPRESENTATIVA
- A.27 SÃO JOSÉ DO XINGU
- A.28 LUCIARA
- A.29 VILA SÃO SEBASTIÃO DA CHAPADINHA
- A.30 KARAJÁ
- A.31 AZULONA
- A.32 ESTADO DO ARAGUAIA
- A.33 SAÚDE E EDUCAÇÃO
- A.34 VILA RICA
- A.35 PASTORAL
- A.36 CULTURAL
- A.37 SINDICATO E POLÍTICA
- A.38 INDIGENISTA
- A.39 COMISSÃO PASTORAL DA TERRA (CPT)
- A.40 SANTA CRUZ DO XINGU
- A.41 ARAGUAIA PÃO E CIRCO
- A.42 MÁRTIRES DA CAMINHADA
- A.43 FORMAÇÃO
- A.44 LEVANTAMENTO PASTORAL DA PRELAZIA DE SÃO FÉLIX DO ARAGUAIA
- A.45 PESQUISAS E RELATÓRIOS
- A.46 DIVERSOS

B – DOCUMENTOS RELACIONADOS À PRELAZIA SÃO FÉLIX DO ARAGUAIA

- B.1 VATICANO E NUNCIATURA
- B.2 CONFERÊNCIA NACIONAL DOS BISPOS DO BRASIL (CNBB)
- B.3 CONGREGAÇÃO CLARETIANA E OUTRAS
- B.4 IGREJAS IRMÃS
- B.5 COMISSÃO PASTORAL DA TERRA (CPT)
- B.6 TERRAS DE MATO GROSSO
- B.7 TERRAS DA AMAZÔNIA
- B.8 PEÕES
- B.9 DENÚNCIAS INDÍGENAS
- B.10 CONSELHO INDIGENISTA MISSIONÁRIO (CIMI)
- B.11 PASTORAL INDIGENISTA
- B.12 POLÍTICA
- B.13 CONFERÊNCIA DOS RELIGIOSOS DO BRASIL (CRB)
- B.14 NEGROS – GARIMPO
- B.15 SINDICATO-CUT-CONTAG-FETAGRI

- B.16 REGIONAL CNBB
- B.17 COMUNIDADES ECLESIAIS DE BASE (CEBs)
- B.18 MULHER MARGINALIZADA
- B.19 IRMAZINHAS DE JESUS E IRMÃS DE SÃO JOSÉ DE CHAMBERY E SÃO JOSÉ DE ROCHESTER E OUTRAS

C – CARTAS PARTICULARES

- C.0 CORRESPONDÊNCIA EQUIPES
- C.0.1 CARTAS
- C.IV CORRESPONDÊNCIA
- C.V CIRCULARES
- CA AMÉRICA CENTRAL
- 500 500 ANOS
- SICSAL SECRETARIADO INTERNACIONAL CRISTIANO DE SOLIDARIDAD CON LOS PUEBLOS DE AMERICA LATINA (SICSAL)

D – DOCUMENTAÇÃO E TEMAS DE INTERESSE

- D.I ENDEREÇOS E CATÁLOGOS
- D.II VERSOS E MÚSICAS
- D.III EDUCAÇÃO
- D.IV SAÚDE
- D.V CANARANA
- D.VI POLÍTICA-ECONOMIA-SOCIOLOGIA
- D.VIII TEOLOGIA DO LIBERTAÇÃO
- D.IX OUTROS ESTUDOS TEOLÓGICOS
- D.X ESTUDOS DA CNBB
- D.XI DIREITOS HUMANOS
- D.XII PASTORAL E CATEQUESE
- D.XIII LITURGIA E SACRAMENTOS
- D.XIV CEBI E RELIGIOSIDADE POPULAR
- D.XV MEIOS DE COMUNICAÇÃO
- D.XVI ESTATÍSTICA – CERIS
- D.XVII ANTROPOLOGIA
- D.XVIII CONGRESSOS
- D.XIX FUNDAÇÃO NACIONAL DO ÍNDIO (FUNAI)
- D.XX TERRA – ASSUNTOS DIVERSOS
- D.XXI REFORMA AGRÁRIA
- D.XXII UNIÃO DEMOCRÁTICA RURALISTA (UDR)
- D.XXIII IGREJAS-ECUMENISMO-CONSELHO NACIONAL DOS LEIGOS (CNL)-CONSELHO NACIONAL DO CLERO (CNC) – CNP
- D.XXIV INSTITUIÇÕES DIVERSAS
- D.XXV ASSOCIAÇÃO DE EDUCAÇÃO E ASSISTENCIA SOCIAL NOSSA SENHORA DA ASSUNÇÃO (ANSA) E MOVIMENTO DE LEIGOS NA AMERICA LATINA (MLAL)

L – LIVROS E ESCRITOS

- L.0 ESCRITOS LITERÁRIOS DE DOM PEDRO CASALDÀLIGA
- L.1 ESCRITOS LITERÁRIOS DAS EQUIPES PRELAZIA
- L.2 ESCRITOS LITERÁRIOS DE OUTROS AUTORES

M – MAPAS

R – RECORTES E PUBLICAÇÕES

- R.1 PRELAZIA DE SÃO FÉLIX DO ARAGUAIA
- R.2 IGREJA
- R.3 ÍNDIOS
- R.4 POLÍTICA
- R.5 AMAZÔNIA
- R.6 Pe. JENTEL – Pe. J.BOSCO
- R.7 TERRA
- R.8 CULTURA
- R.9 MÁRTIRES DE CAMINHADA
- R.11 AMÉRICA LATINA
- R.13 DIREITOS HUMANOS
- R.14 MEMÓRIA
- R.15 PEDRO CASALDÀLIGA

TE – TESES

TI – TÍTULOS

Resumen

Con el fin de asegurar la correcta conservación del fondo documental que había generado durante cuarenta años el obispo Pere Casaldàliga en la Prelatura de Sao Félix do Araguaia, en el Matto Grosso del Brasil, la organización solidaria Archiveros sin Fronteras (AsF) realizó una serie de actuaciones archivísticas. Era una documentación de interés general a causa del compromiso de este obispo con la Teología de la Liberación y la lucha de los pobres y por esta misma razón había el peligro que se perdiera. En este artículo se explican de manera contextualizada las acciones que para la salvaguardia de esta documentación realizó AsF, desde la reorganización, clasificación e inventario hasta el proceso de microfilmación-digitalización, conservación y difusión.

Résumé

Afin de garantir la conservation en bon état du fonds documentaire qu'avait rassemblé l'évêque Pere Casaldàliga en quarante années de prélature à São Félix do Araguaia, dans la région du Mato Grosso, au Brésil, l'organisation solidaire Archivistes sans frontières (AsF) a mené plusieurs actions archivistiques. Il s'agissait d'une documentation d'intérêt général, en raison de l'engagement de cet évêque en faveur de la Théologie de la Libération et de la lutte des pauvres, aussi, et pour cette même raison, y avait-il péril qu'elle se perde. Dans cet article, les actions menées par AsF afin de sauvegarder les documents sont exposées dans leur contexte, depuis la réorganisation aux opérations de microfilmage, numérisation, conservation et diffusion, en passant par le classement et l'inventaire.

Summary

In order to ensure proper conservation of the document collection that had over the course of forty years been created by bishop Pere Casaldàliga at the Prelature of São Félix do Araguaia in Brazil's Mato Grosso region, the solidarity organisation Archivists without Borders (AsF) undertook a number of documentation projects of general interest due to this bishop's commitment to the Liberation Theology and the struggle of the poor, for which very reason there was a risk of the documents being lost. This article provides a contextualised description of the work undertaken by AsF to safeguard the documentation, ranging from reorganisation, classification and inventory work through to the process of microfilming/digitisation, conservation and dissemination.